

ARNHEM SCHE

Dingsdag

COURANT.

den 18 Julij.

FRANKFORT, den 14den Julij.

Berigten uit Napels van den 1sten Julij melden, dat H. M. de Koningin-Weduwe daags te voren in aller ijde naar Manfredonia is vertrokken, nadat zij binnen 24 uren hare beide eerste gezelschapsdames, de barones van Schmuckes en de hertogin San Teodoro, aan de cholera verloren had. — De ziekte is te Napels nog steeds aan het toenemen, en er sterven daar thans dagelijks tusschen 400 en 500 menschen. Zij heeft zich ook in de omstreken langs de kusten van Castellamare en Sorrento uitgebreid, waar zij, even als te Capua en omstreken, schrikkelijk regeert. — Bij deze berigten wordt uit Napels geschreven: « Men heeft thans ook San Genaro, den patroon der stad, aangeroepen, om dezelve van de plaag te verlossen. Nadat alle heiligen der stad vruchteloos aangeroepen zijn, is dit het laatste middel van dien aard, hetwelk haar overblijft. » — Het weder is te Napels aanhoudend schoon. De stad is geheel van vreemdelingen verlaten. De Koning intusschen vertoont zich dagelijks aan de zijde van zijne gemalin op de openbare wandelplaatsen; doch bewoont overigens het kasteel op Capo di Monti. Zijne Majesteit heeft in den morgen van den 1sten Julij met de overige Koninklijke familie bij den heiligen patroon der stad een plechtig bezoek afgelegd, om van hem de gunst af te smeken, aan de cholera een einde te maken.

— Van drie groote steden in Pruisen, Breslau, Dantzig en Maagdenburg, heeft men bericht, dat de cholera zich daar weder geopenbaard heeft. Men hoopt echter, dat het, gelijk tot dusverre, bij enkele gevallen blijven zal en de ziekte aldaar niet weder van dien verwoestenden aard zal worden, als voor zes jaren.

— In berigten uit Hanover wordt aangemerkt, dat men thans de verklaring heeft van de omstandigheden, welke bij de komst van den nieuwen Koning de aandacht hebben tot zich getrokken, namelijk dat niet verscheen het koninklijk patent, bij de door Willem IV bezwoorene constitutie voorgeschreven, waarbij van stonden aan deze grondwet wordt erkend; dat daarentegen de staatsvergadering dadelijk werd ontbonden, en geene deputatie van die vergadering bij den Koning toegelaten. Dat alles lost zich thans op door het koninklijk patent van den 5den Julij, waarbij Z. M. te kennen geeft, zich door die constitutie niet gebonden te achten en nader aan de stonden, welke bijeen geroepen zullen worden, zijn welbehagen over het toekomstig staatsbestuur van Hanover te zullen mededeelen.

Verder wordt uit Hanover geschreven: Het manifest des Konings heeft hier eenen moeilijk te beschrijven indruk gemaakt. Niet zonder vrees ziet men de toekomst te gemoet, en dit begin schijnt slechts de inleiding tot verdere maatregelen van reactie te wezen. De rust des lands zal niet gestoord worden, hoe bitter ook zij de plotselinge opheffing der constitutie, welke het land onder den vorigen Koning ontving. Niemand weet daarvoor eenige gegronde redenen te geven.

— De heer van Hassenplug, minister van binnenlandsche zaken en justitie in het keurvorstendom Hessen, heeft zijn ontslag gevraagd en bekomen. Schoon geen voorzitter van den raad van ministers, was hij toch als het hoofd van het ministerie te beschouwen, daar zijn staatkundig systeem gevolgd werd en hij bijzonder het vertrouwen van den Keurprins regent genoot. Bij herhaling zijn er vroeger uit de staatsvergadering klagen over schending der constitutie tegen hem aangeheven en ingebracht, welke echter steeds zonder nadeelige gevolgen voor hem zijn gebleven. Hij moet in den laatste tijd, door zijne bemoeijingen als minister van binnenlandsche zaken, welke strekten om zich in alle zaken van het bestuur, de kleinste niet uitgezonderd, te mengen, door zijne heerschzucht in een woord, de gunst van den Keurprins verloren hebben. Men denkt, dat op zijn ontslag ook dat der overige ministers, welke als 't ware alleen door hem bestonden, volgen zal.

— De Commissie te Mentz tot oprigting van het gedenkteeken voor Guttenberg heeft bekend gemaakt, dat zij de volgende bijdragen heeft ontvangen: 1) van gansch Duitschland (met uitzondering van het groothertogdom Hessen) 5361 fl. 20 kr.; 2) van Frankrijk 830 fl. 58 kr.; 3) van Italië 200 fl.; 4) van Rusland 470 fl. 19 kr.; 5) van Engeland 50 fl.; 6) van België 14 fl.; 7) van Hongarië 9 fl. 53 kr.; 8) van Zwitserland 8 fl. 45 kr. Totaal van Europa 6945 fl. 15 kr. Hierbij komt de de-lneming van het groothertogdom Hessen ad. 1356 fl. 37 kr.; en eindelijk de bijdrage van de burgers en ingezetenen van Mentz, groot 10547 fl. 59 kr.; zoodat te zamen bijgedragen is 18849 fl. 51 kr. De kosten van het gedenkteeken, beloopt intusschen 26,000 of 27,000 fl. Men hoopt, dat het te kort van 7,000 of 8,000 fl. door verdere bijdragen zal aangevuld worden. Doch hoe dit zijn moge, de inwijding van

het gedenkteeken zal altijd den 14den Augustus aanstaande plaats hebben.

Van den 15den Julij.

Uit Lucca wordt gemeld, dat de Hertogin San Teodoro, die met haar gezin om de cholera uit Napels gevlugt was, onderweg ziek geworden, en den 1sten Julij te Livorno gestorven is.

LONDEN, den 12den Julij.

Eergisteren avond is in het huis der lords, onder anderen, de bill-strekkende ter gedeeltelijke wijziging van de criminele wet, in comité overwogen, en na de verbetering van eenige onnaauwkeurigheden, goedgekeurd.

De ministeriele maatregel, betrekkelijk de afschaffing van de thans bestaande doodstraf in zekere gevallen, is gisteren avond door hante-lordschappen in comité afgehandeld, en zal aanstaanden Donderdag voor de derde maal gelezen worden.

— In het huis der gemeenten heeft gisteren avond de tweede lezing plaats gevonden van den maatregel, nopens het tijdelijke regentschap, in geval H. tegenwoordige M. onverhoeds, bij afwezigheid van den naasten troonopvolger, mogt overlijden, en zal gemelde maatregel van voorzorg door dit huis nog deze week nader in comité behandeld worden.

— H. M. Victoria zal op den 19den dezer, op het paleis van St. James, haar eerste lever en daags daarna hare eerste assiseën ten hove houden.

Zaterdag nacht, onmiddellijk na den afloop van de ter aarde bezorging van William IV, heeft de Koningin-Weduwe, vergezeld van derzelve broeder, den regerenden hertog van Saxon-Meiningen, het kasteel te Windsor verlaten en zich naar het voor haar bestemde verblijf in Bushy-Park begeven.

— Den 19den dezer zal er in den Drury-lane schouwburg dezer hoofdstad een groot concert, geheel uit de werken van den beroemden componist Beethoven bestaande, gegeven worden, welks zuiver bedrag zal moeten strekken om het ontworpen plan ter oprigting van een standbeeld ter eere van dien voortreffelijken toonkunstenaar in deszelfs geboortestad Bonn, bevorderlijk te zijn. Ook door de andere schouw-burgen dezer hoofdstad zal dit gegeven voorbeeld van hulde aan Beethoven onverwijd nagevolgd worden.

PARIJS den 14den Julij.

De *Pais* en het *Journal de Paris* deelen het volgende extract mede uit eenen brief van Toulon:

De expeditie tegen Constantine is onveranderlijk in het begin van de maand September vastgesteld. Een zogenoemd Afrikaansch eskader, bestaande uit 4 linesschepen en 2 frigaten, is gereed gemaakt en stoomvaartuigen zijn naar Algiers, Oran en Bona gezonden, om bevelen en instructien betrekkelijk dien veldtocht over te brengen.

Naar het zich laat aanzien zal het expeditionaire leger 15,000 man sterk zijn waaronder 10,000 Franschen en 5,000 inboorlingen, die den kolonel Duvivier hebben beloofd zich bij de onzen te zullen aansluiten en op welke men kan staat maken.

De luitenant-generaal Bugeaud schijnt bestemd te zijn voor het opperbevel der expeditie, waarvan de bestanddeelen bereids te Bona, Dreau en Guelma zijn verréngd. Men zegt dat de hertog van Nemours den togt zal mede maken.

— Uit Bayonne wordt dd. 10den Julij als volgt geschreven: De militaire opstanden te Hernani en Bilbao, Kadix, Valentia, en in Katalonie schijnen door een comité te Madrid onder de vóórhand georganiseerd te zijn. Het opzichthoudende revolutionair deel zoude zeer wel Christinisch kunnen wezen. De troepen van de baron de Meer, is eerst dezen ochtend over Saragossa hier ontvangen. Men gelooft, dat don Carlos zich naar Teruel en vervolgens naar Cuenca zal begeven. De Christinos zullen waarschijnlijk stelling nemen te Guadalaxara en Madrid, welke stad, naar het zich laat aanzien, weldra zal worden bedreigd.

— Andere brieven verzekeren dat de baron de Meer, gedwongen zijnde zijne troepen te verlaten, naar Madrid is vertrokken.

De brigade generaal Leon Navarrette, broeder van den generaal der kavallerie, is door de soldaten der oproerige divisie belast geworden met het overbrengen hunner klagen naar Madrid. De Generaal Uranga bevindt zich nog steeds te Elerio.

Van den 15den Julij.

De volgende telegraphische dépêche is alhier bekend gemaakt:

« Bayonne, 10. Julij, des avonds 8 ure.

« Mirasol is te Bayonne aangekomen; Jauréguy heeft het voorlopig bevel op zich genomen, en is in het bevel over de troepen

de *Donnel* vervangen. Zijne soldaten zijn betaald en de rust te Hernani hersteld. Dergelijke onlusten hebben te Bilbao en te Castro, zonder nadeelige gevolgen, plaats gehad. De generaal *Randon* is nog niet overleden. *Arturo* is benoemd tot opperbevelhebber der troepen, die tegen don *Carlos* ageren. Hij is dadelijk met eenige troepen naar het hoofdkwartier van *Oraa* vertrokken, hetwelk te *Vuel* is, en zou den 9den d. m. de *Divisie Beurens* versterkt worden. Don *Carlos* was den 5den te *Cenia*, alwaar hij zich met *Quiles* vereenigt heeft, die, na den overtocht over de *Ebro*, met zijne kavallerie voort was getrokken.

De *Carlsten*, van de wachorde, welke bij hunne vijanden heerscht, willende gebruik maken, hebben zich zonder moeite tusschen *Fontarable* en *St. Sebastiaan* gevestigd, even als voor de poorten van *Irun*; eene compagnie hunner troepen heeft den 6den den berg *St. Martial* bezet.

Lo *Pla*, eene stad een uur van *Sau* gelegen, is door de *Carlsten* genomen; 36 gevangenen en eene groote hoeveelheid geweren zijn met vele levensmiddelen in handen van *Ros d' Eroles* gevallen. *Raga* is tot het uiterste gebragt, en op éenen dag zijn 40 man van het garnizoen naar de *Carlsten* gedeserteerd.

AMSTERDAM, den 16den Julij.
Bij koninklijk bevel is onlangs vastgesteld geworden het Reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in Nederlands-Indië. Daarbij wordt, onder anderen, bepaald, dat aan de burgerlijke ambtenaren in de Oost-Indische bezittingen, op den bij het Reglement bepaalden leeftijd, een pensioen uit de Indische kas wordt verzekerd voor getrouwe en veeljarige dienst in Nederlands-Indië. Twintig jaren dienst geven recht op pensioen, maar zal hetzelfde, om bijzondere omstandigheden, onder 's Konings goedkeuring, ook voor een minderen diensttijd kunnen verleend worden, doch in geen geval voor eenige dienst beneden de twaalf jaren.

AMSTERDAM, den 16den Julij.
De Londensche nieuwsbladen tot den 13den dezer behelzen weinig belangrijks:

Hetgeen de drukpers op dit oogenblik het meest bezig houdt is een brief, den 8sten door lord *Durham* aan de kiezers van *Northumberland* gezonden. De edele lord ontvouwt daarin zijne denkwijze, en zegt, dat hij zich stellig afscheidt van de vermetele radicalen, en zich nader vereenigt met de bedaarde hervormingsgezinden, als de heeren *Stanley*, *Richmond*, *Grey*, enz. Lord *Durham* verklaart de handhaving der tegenwoordige landsinstellingen te wenschen, dat is: de troon, de Kamer der Lords, de gemeenten en de gevestigde kerk; hij wil slechts de voordeelen van deze instellingen tot een grooter aantal burgers zien uitstrekken. Hij verklaart zich tegen die gewaagde theoretici, die, zegt hij, de instellingen zouden willen vernietigen met het doel om op grillige beginselen nieuwe te grondvesten, welke door de ondervinding niet zijn beproefd.

Deze verklaring van lord *Durham* schijnt zeer veel indruk te hebben gemaakt.

De *Standard* voorspelt, dat eer het jaar verlopen is Engeland een Tory-Ministerie zal hebben, en hoopt dat lord *Durham* daaraan deel moege hebben.

De Tory-bladen betoonen zich steeds bijzonder tevreden over de toebereidselen, welke door hunne partij tegen het tijdstip der verkiezingen worden gemaakt, en zij beginnen veel vertrouwen te stellen in den uitslag van deze worsteling, die niet anders dan uiterst levendig kan zijn.

Prins *Lodewijk Napoleon Buonaparte*, die door het gebeurde te Straatsburg berucht is geworden, is II. Woensdag uit New-York te Londen aangekomen.

AMSTERDAM, den 16den Julij.
Beurs van 15 Julij.

De tijdingen uit Spanje blijven voor de zaak de *Christinos* ongunstig. Ofschoon don *Carlos* sedert den overtocht over den *Ebro* geene verdere verovering gemaakt heeft, zoo heerscht toch te *Madrid* veel verslagenheid, en vreest men, dat de rust niet bewaard zal blijven, indien de pretendent nog meer de hoofdstad nadert; de werkeloosheid der *Christinos*'s generaals baart veel misnoegen te *Madrid*.

Holland. 2½ pCt. 52½, met eenige doch niet aanmerkelijke affaars; 5 pCt. 99½, gelykz. kansbiljetten 22½; in sündicaals een omzet; oude aandelen (handelsmaatschappij) 174½; van 5 pCt. Oost-Indië zijn eenige postjes a 98 afgegeven.

Spanje. Ardoins 19½, 7, 1½, 20, 20½ met eenigen omzet.
Rusland. Oude en nieuwe Russen 104½ a 1½; Russen van 1831 en 1833 95½ a 1½, gedaan.

Effecten-Sociëteit, van 16 Julij.

Doordien heden geene nadere tijdingen uit Spanje bekend waren, en ook de *Engels* te tijdingen ni te nieuws behelzen was er bijna geheel geen handel; eenige weinige partijjes *Integrale* zijn a 52½ en *Ardoins* a 20 pCt. verhandeld.

Mengelwerk. Provinciale Staten.

„Benum avitum obtinemus, libertatem: ne quis hanc vocem perhorrescat, florentissimam eam credimus sub legitimo principatu.”
GROTIUS, *Hist.* VII.

In dezen droevigen tijd van onstaatkundige dommeling, was het ons een waar genoegen, eene frische teug uit eene vrije, levendige lucht, de zittingen der Staten van *Gelderland*, — eere en dank zij daarvoor toegebragt — na te gaan. Terwijl men nopens de Staten der overige provinciën gewoonlijk niet veel meer verneemt, dan dat zij een verslag aanhoorden en eenige leden voor de Tweede Kamer verkozen, legt men in *Gelderland* vrijmoedig hunne handelingen open voor het publiek. Wij weten derhalve, dat de vertegenwoordigers uit deze provincie de edele heeren SOEMMELPENNING en VAN NAGELL, met wier herkiezing wij ons dus niet zonder grond vleiden, de eerste eenparig, de andere met acht en zeventig der tachtig aanwezige stemmen, zijn herkozen. Uit de overige provinciën is, voor zoo ver wij weten, het aantal der stemmen, welke de benoemden verkregen, niet publiek gemaakt. En nochtan is het van zeer veel belang, dat men verneme hoeveel stemmen de verkozene of herkozene vereenigde, en op wien de overige stemmen vielen. Dit toch levert eenen maatstaf van de gevoelens der Provinciale Staten; en het is uit dat oogpunt gansch niet hetzelfde of een lid der kamer met eene volstreckte, dan wel met eene overgrootte meerderheid genoemd wordt. Door de meerderheid van éene of van een paar stemmen gekozen, zit men zekerlijk wel met evenveel recht, maar niet met evenveel vertrouwen, niet met evenveel medegevoel in de kamer, als hij, dien eenparig eene geheele Staten-Vergadering koos. Men zegt, de leden der kamer zijn geene vertegenwoordigers der provinciën, en regtens is dit zeer waar; maar het spreekt toch van zelve, dat de Staten eener provincie geene mannen zullen kiezen, wier gevoelens strijden met de hunne; vermits zij die gevoelens wel voor oprecht kunnen houden, doch niet voor waar; want anders zouden zij zelve die gevoelens belijden. Dit dus in aanmerking nemende, moet men de benoemde leden der kamer wel eenigermate als de vertegenwoordigers van de gevoelens, of, zoo men wil, van den geest van de Staten hunner Provincie beschouwen. En in elken regeringsvorm is het van groot belang te weten, hoedanig de geest zij dergenen, die op het staatsbestuur invloed oefenen. Zulks is van belang niet alleen voor de regering, maar ook voor de geheele natie. Eene natie, die deel neemt aan haar bestuur, behoort zich zelve zoo veel mogelijk te kennen.

Vergelijkt men nu de gevolgtrekkingen, welke men maken kan uit hetgeen bekend werd omtrent de benoemingen van *Gelderland*, met die van *Holland* bij voorbeeld, — welk een onderscheid! Uit *Gelderland* weet men, dat twee mannen, die nopens het staatsbestuur, gelijksoortige gevoelens koesteren, — en hunne gevoelens zijn bekend, zij kwamen er openlijk en met kracht in de Kamer voor uit, — de eene met eenparige, de andere met 73 der 80 aanwezige stemmen herkozen zijn. Uit *Holland* zijn mannen van zeer verschillende gevoelens benoemd, van welke de eene altijd spreekt als hij de gelegenheid zwaarwichtig acht, en, des noodig oordeelende, de ministeriele voordragten wederlegt, de andere onbeweegbaar zwijgt en der natie nooit mededeelt, waarom hij schier altoos juist als de ministers denkt. Wat kan men nu besluiten omtrent de meening der Staten van *Holland*? Dat zij mannen begeeren, die reden geven van hante stem? die bij gewichtige gelegenheden hunne gevoelens openbaar maken? die, wanneer zij met de ministers van dankheeld verschillen, de voordragten der regering bestrijden? die der natie vertrouwen inspreken of haar aangaande hare belangen inlichten?.... Neen: want zij herkiezen den heer HOYNCK VAN PAPENDRECHT, die nooit in de Kamer spreekt. Zij willen dus leden, die steeds zwijgen?.... Neen: want zij herkiezen de heeren LUZAC, CORVER HOOFD en anderen, die juist doen wat wij hier boven onderstelden. Maar wat willen de Staten van *Holland* dan? Hunne gevoelens verbergen? Naar kunnen geest doen raden? Die het begrijpt, zegge het.

En hoe was het met de stemming dier Staten? dat zal toch geen gevaarlijk geheim zijn, waaraan geene onbeschaamde openbaarheid mag worden gegeven? Hoe veel stemmen bekwam elk der uitverkozenen? Werden er weder met meerderheid van éene stem herkozen? Ziet gij, in *Gelderland* komt men er openlijk voor uit, men doe eveneens in *Holland*; men doe eveneens in andere provinciën. Men zegge ons uit *Utrecht*, heeft de heer VAN NIS niet éene stem, niet eene enkele stem in de Staten bekomen? Hij had er toch zoo vele in *Nederland*. *Utrecht*, *Utrecht*! wat hebt gij met uwen VAN NIS gedaan?

Eene courant, — en zij is vrolijk van daag, en trotsch op hare stelling, — eene courant, door geenen vertegenwoordiger uit hare provincie ooit van onbeschaamdheid beschuldigd, het orgaan van het vrijmoedige *Gelderland*, zegt u af dat deszelfs Staten hebben verrigt; zegt u hoe die Staten rondborstigheid waarden; hoe zij, ten nieuwen blikke daarvan, hunne begrooting jaarlijks zullen laten drukken, opdat ieder lid der Staten weten kunne wat zij doen, en het beoordeele. Komt, zusters, volgt haar voorbeeld; beschuldigt eene stem u dan van onbeschaamdheid.

schaamdheid, antwoordt er op naar verdienste. Komt, zusters, de handen ineen; en door openbaarheid de misbruiken geweerd en het goede voortgeplant! Uwe roeping is niet slechts dooden te verkondigen, of dingen die men verkoopt; levenden moet gij behouden, en goederen die men niet koopen kan, vaderlandsliefde, waarheid en moed. Vreezen sommigen de waarheid, beven zij voor eene vrije taal, — wel nu laten zij dan schuilen en zich de ooren toestoppen, maar niet met het goed des Vaderlands.

Gevangenis in Engeland, Frankrijk, en Noord-Amerika.

(Vervolg van No. 80.)

Nu willen wij een kort overzicht der Fransche gevangenis geven, en een en ander dienaangaande uit de aantekeningen van een' Engelsch reiziger, die dezelve onlangs met groote belangstelling en naauwkeurigheid bezocht, mededeelen. Met stilzwigen evenwel gaan wij voorbij de huizen, voor krankzinnigen bestemd; sommigen spreken van de staatsgevangenis, en de gevangenis voor schuld, welke eigenlijk *exceptionele* gevangenis zijn.

Treden wij met onzen reiziger, SAINT-JEAN, het voorportaal der Parijsche gevangenis, of bewaarplaats der prefectuur van politie, binnen.

Dit gebouw, is zeer onregelmatig (zegt de bedoelde reiziger); kleine vertrekken, donkere gangen, een voorkomen van schandelijke vuilheid kenmerken het; aan de eene zijde sluit men, afzonderlijk, de vrouwen op, die gruwelijk luidruchtig zijn; aan de andere, de kinderen beneden zestien jaren. Op het ge-
laat dier ongelukkige kinderen las men veeleer onbezonnenheid en loszinnigheid dan ondeugd. Ik bemerkte onder hen een klein manneke met een rond, bleek, maar vrolijk gezicht, die voor de tweede maal zijne ouders ontloopen was. Twee kamers of galerijen zijn bestemd voor de mannen, welke men van vertrek doet verwisselen en beurtelings uit de eene dier kamers in de andere overbrengt, ten einde de lucht te vernieuwen. Meer dan veertig personen waren daar opeengepakt in eenen warmen, zwaren, ondagelijken dampkring; uitgestrekt op slaapbanken, tabak kaanwende, gemeen brood verslindende; allerlei leeftijd, allerlei kleeding. De onbeschofheid van den cipier, die van vier politie-spionnen (*mouchards*), welke van tijd tot tijd de gevangenen kwamen verkennen, verontwaardigde mij. Ik vernam, dat de helft dier menschen nooit in beschuldiging zouden worden gesteld; een derde ten minste vrijgesproken. De wet wil, dat men den gevangene niet langer dan vier en twintig uren in het politie-huis late; gewoonlijk blijft hij er drie dagen; er zijn voorbeelden van weken, ja zelfs maanden, aldaar doorgebracht; geen onderzoek, geen waarborg; de opzigt ter gehoorzaamt slechts aan ééne stem, die van den *sergent de ville*; den man, dien men hem brengt, sluit hij op en laat hij aan zijn lot over.

Eene vroeloopige kwelling wordt dus den verdachte aangedaan, door de dienaren eener gerechtigheid, die zich minder bekommert om de waarheid te ontdekken dan wel om schuldigen te vinden. Daarop beehist de regter van instructie, en men vervoert den gevangene naar *la Conciergerie* of naar *la Force*; indien het eene vrouw is, naar *Saint-Lazare*. *La Force* is een uitgestrekt gebouw, nitsluitend gewijd aan hen, die hun vonnis wachten. Onder alle Parijsche gevangenis evenaart er geen *la Force*, in zedeloosheid en gebrek aan orde.

La Force, toen ik het bezocht, bevatte 630 gevangenen, waarvan er 360 voor de tweede maal in hechtenis waren. De jonge lieden, tusschen 16 en 20 jaren, bewoonden eenen afzonderlijken vliengel, niets anders te doen hebbende dan eenige slechte boeken te doorbladeren. De van diefstal beschuldigten waren niet vermengd met degenen, dien men geweldadigen (*voies de fait*) ten last legde; noch deze laatste met vagabonden en bedelaars, die alleen een onderdanig en schroomvallig voorkomen hadden, een droevig voorhoofd, doffe oogen. De anderen, onverschillig omtrent hetgeen rondom hen omging, bezielde met eene geweldige woestheid, welke niets matigde, brandende en sombere vogen, waarvan het zwart zeer groot was, smaad of verachting op de lippen, waren geheel ingenomen met de kansen der hasardspelen, waaraan zij zich met razernij overgaven, onder de oogen van den brigadier, die ons vergezelde, en er zich niet over verwonderde. Daar herkende ik dat ware bandietenras der groote steden, gevangenen van gisteren en eergisteren, nog geteekend met eene woeste vrijheid, en die zich het huichelend en overdacht voorkomen der oude gevangenisplaren nog niet hebben eigen gemaakt: daar moet men dat uitschot der wereld in zijnen oorspronkelijken staat bestuderen. Sommigen vervaardigden zelfkanten schoenen, anderen verrigten kleermakerswerk.

Is het gevaarlijk de veroordeelden te mengen, nog veel gevaarlijker is het, beklagden en schuldigen te vereenigen. Moet de man, die onschuldig is aan den hem te last gelegden manslag, zijn vonnis afwachten in het gezelschap van den overtuigten moordenaar? Hij, die zijn geheele leven doorbragt met het smeden en volvoeren van schandelijke misdrijven, moet hij worden gelijk gesteld met den eerlijken man, dien eene geweldige hartstogt, eene vlag van toorn schuldig maakte? — Onder alle stelsels is dat van afzonderlijke opsluiting, het kostbaarste buiten twiifel, ook het beste. De verzameling daarentegen, in eene zelfde plaats, van bedorven wezens, bezielde met den hevigsten haat tegen de maatschappij, gewapend met al de kunsten van eene lang gerijpte boosheid, begunstigt gruwzame zamenspinnin-
gen, welke de wanhoop kan doen slagen.

Wij zullen niet spreken van de *Conciergerie*, de belangrijkste van al de Parijsche gevangenis voor den oudheid-kenner, maar die te genwoordig slechts tot kortstondig verblijf dient van groote misdadi-

gers, eenige dagen voor de assises. Beschouwen wij *Saint-Lazare*, eene uitgestrekte gevangenis in de straat *Faubourg-Saint-Denis*, welke 863 vrouwen bevatte, van welke 497 veroordeeld waren tot eenjarige correctionele opsluiting, wegens overtreding der reglementen betrekkelijk de geprostitueerden van *Paris*. Van de 350 overigen, wachtten de meesten haar vonnis; eenige weinigen waren wegens diefstal tot tijdelijke gevangenis veroordeeld. Zij, die langer dan een jaar zitten moeten, worden naar het centrale huis van *Clermont* overgebracht.

De slagtoffers der prostitutie worden, over het algemeen, het best behandeld; hare vertrekken zijn luchtig en ruim. Wij zagen er een vrij groot aantal zachte en behagelijke gezigten; de meeste dier vrouwen hadden die gemakkelijkt van ontveinsing, dat vermogen van koelbloedigheid, dat voortkomen van zedigheid behouden, waarmede de vrouwen, eerlijk of niet, zich weten te wapenen. De bewoonsters der ziekenzaal, meerendeels jong, hadden zich nog niet ontdaan van de gewoonten der koketterie. Niettegenstaande het ruime kleed, dat haar dekte, her-
kenden wij bevalligheid in hare houding en gebaarden; de rimpelen des voorhoofds en de zwarte kring onder het oog evenwel, getuigden van langdurige verlagings. Hare lokken schijnen voor haar een voorwerp van bijzondere waarde en zorg. Men krijgt alles gedaan, door de bedreiging van het haar, dat sieraad, waarop zij zoo veel prijs stellen, te doen afsnijden, en het is reeds eene groote straf haar te dwingen de haren te verbergen.

De kleine meisjes waren van de andere vrouwen afgezonderd, en werkten onder het opzigt eener oude. Hare strengste straf is eene eenzame opsluiting, gedurende eenigen tijd. Als zij zich goed gedragen, wordt haar eene uitgebreider wandeling toegestaan. Een ander vertrek is ingeruimd voor de zwangere en zogende vrouwen. Wij zagen er twintig of dertig kinderen met hunne moeders. Overigens geene school; niets dat naar zedelijk of godsdienstig onderrigt zweemt. De veroordeelde vrouwen waren in verschillende werkplaatsen verdeeld, en onderworpen aan eene opzienster, die stilte en orde bewaarde. Die vrouwen hielden zich bezig met naaklwerk, wasch, kantwerk, met het vervaardigen van strochoeden en doosjes voor vartuigen; zij de haar vonnis wachten, kunnen werken of niet. Er is geene eetkamer; alle gevangenen eten uit den bak; haar voedsel is overvloedig, en men veroorlooft haar eene zekere hoeveelheid wijns, dien zij echter niet bewaren mogen; sterke dranken zijn verboden, maar tabak is het niet. De gewoonte van rooken is eene hartstogt geworden voor die vrouwen, inzonderheid voor de geprostitueerden, welke pijpen vervaardigen, uit gedroogde kruim van brood, en snuif rooken als zij zich geenen anderen tabak kunnen verschaffen. Wat godsdienstig onderrigt betreft, *la Force* en *Saint-Lazare* leveren er geen spoor van op.

(Het vervolg hierna.)

Ondertrouwd:

Mr. H. WIJNBEEK,
Weduwnaar,
en
M. E. VAN TRICHT.

ARNHEM,
den 14den Julij
1837.

Eenige kennisgeving.

Mijne hartelijk geliefte Echtgenote, *M. A. H. E. T. J. VAN R. E. Z. E. C. L. E. M. E. N. T. I. N. E. J. O. P. P. E. N.*, be-
viel heden zeer voorspoedig van eene welgeschapene zoon.

ARNHEM,
den 13den Julij,
1837.

E. A. VAN KESTEREN,
Kapitein bij de 131e Afd. Inf.
Ridder der M. W. O. 4de Klasse.

Eenige Kennisgeving.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene doch-
ter *M. C. C. B. O. N. E. B. A. K. K. E. R.*, geliefde Echt-
genote van

's HAGE,
den 13den Julij
1837.

J. MOLL, Jaz.

Eenige kennisgeving.

VERKOOPING.

Hoeren *B. U. R. G. E. M. E. E. S. T. E. R. en M. E. T. H. O. U. D. E. R. E. N.* der Stad *Nijmegen* zullen, als daartoe by Raads be-
sluit van den 11den Maart 1837, gemagtigd, op den 24sten Julij 1837,
des voormiddags ten tien ure, op het Raadhuis te *Nijmegen*, door
den Heer Eersten Stads-Secretaris doen brengen in voorloopige vei-
ling, om veertien dagen daarna, te weten: den 7den der maand Au-
gustus 1837, sinaal te worden verkocht, de hierna te omschrijven on-
roerende goederen, gelegen:

O N D E R L E N T.

19. Den *B. O. U. W. H. O. F.*, het *Laauwick* genaamd, be-
staande in *HUIS*, *BAKHUIS* en verder *GETIM-
M. E. R. T. E.*; voorts *TUIN*, *B. O. O. M. G. A. A. R. D.* en
59 Banders, 91 Roeden en 90 Ellen, zoo *B. O. U. W.* als *W. E. I.
L. A. N. D.*; thans in pacht gebruikt wordende bij de Eryen de
Weduwe *D. E. R. K. en B. E. I. L. E. R.*; zullende 3 perceelen
B. O. U. W. L. A. N. D., daaronder begrepen, eerst afzonder-
lijk, en daarna in massa met den Boushof aangeboden worden.
20. Den *B. O. U. W. H. O. F.*, genaamd het *M. i. s. o. k. v. e. t. d.*, be-
staande in *HUIS*, *BAKHUIS*, en verder *G. E. T. I. M. M. E. R. T. E.*,
voorts *TUIN*, *B. O. O. M. G. A. A. R. D.* en 52 Banders, 46 Roeden en 50 Ellen, zoo *B. O. U. W.* als
W. E. I. L. A. M. D.; thans in pacht gebruik wordende bij

PETER VAN KORTENHOF, met uitzondering van twee perceelen, in gebruik bij **WAANDER HENDRIKS**.

BINNELDE STAD NIJMEGEN.

30. Een **HUIS** en **ERF**, gelegen aan het Valkhof, gequoteerd Wijk C. No. 344, thans bewoond wordende door **G. BAPTIST**.

De voorwaarden van verkoop zullen, van den 5den Julij 1837 af aan, ter Stedelijke Secretarie voor de gegadigden ter lezing liggen; terwijl acht dagen vóór den inzet en acht dagen vóór den toeslag, desgelijks, uitgezonderd de invallende Zondagen, aanwijzing en inlichting op de plaatsen zelve kan verkregen worden, alwaar ook afschriften van de veilings-voorwaarden zullen voorhanden zijn.

ZEG HET VOORT.

Verpachting.

DE ONTVANGER DER DOMEINEN VAN DE ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TER BEGUNSTIGING VAN DE VOLKSVLIJT, te **Wageningen**, als daartoe geauthoriseerd, is voornemens, op Dingsdag den 25sten Julij 1837, des voormiddags om elf uren, ten huize van den Kastelein **G. THIENDEGWAASSEN**, te **Edt**, publiek te verpachten:

1. **TIENDEGWAASSEN** van den Opgst over dezer jare 1837, gelegen onder **Ede Lunteren, Bennekom, Otterlo en Deelen**; en, op Woensdag den 26sten Julij 1837, des voormiddags om elf uren, ten huize van den Kastelein **A. DE KRUIJFF**, te **Wageningen**, de **TIENDEGWAASSEN**, die onder **Wageningen** en **Renkum** gelegen zijn.

De Ontvanger voornoemd,
W. MERKES.

Publieke Verkoop.

M. W. H. TAAIJ, Notaris te **Arnhem**, is voornemens op Dingsdag den 22sten Augustus 1837, op hoogen, bij inzet, en Dingsdag den 22sten daaraanvolgende, bij minning en toeslag, telkens des namiddags ten vier uren, in de herberg **Halfwegen**, ten huize van den Kastelein **PETER S.**, onder **Duiven**, halfweg **Arnhem** en **Zevenaar**, in perceelen (breeder bij biljetten omschreven) sinaal te verkoopen, ongeveer 70 Bunders of 80 Rijnlandsche Morgen uitmakende **BOUW**- en **WEIDELANDEN**, gelegen in den **Amble Lijmers**, onder de Gemeenten van **Duiven** en **Zevenaar**, waaronder behoort de in perceelen gelegde **BOUWING**, **Elingeweg** te **Duiven**, met de **GETIMMERTEN**; zijnde meest al deze perceelen met den Herbst dezes jaars pachtvrij te aanvaarden.

Nadere informatie, betrekkelijk de voorwaarden en eigendoms-bewijzen, zijn in persoon te bekomen ten kantore van bovengenoemden Notaris te **Arnhem**; brieven franco.

+ § + De Notaris **J. F. A. WEIJN**, residerende te **Lichtenvoorde**, zal, op Maandag den 28sten Augustus 1837, des morgens ten 10 uren, ten huize van den Kastelein **W. BENINK**, te **Groenlo**, ten verzoek van den eigenaar, publiek veilen; en, naar genoegen geldende, sinaal verkoopen:

Een kapitaal en goed onderhouden **WOONHUIS**, bestaande uit zes **VERTREKKEN**, meest allen net behangen, **KEUKEN**, ruime **ZOLDER**, **KELDER** en verdere **GEMAKKEN**, met annex tweede **WOONHUIS**, met **STALLING** en **KOETSHUIS** en achter gelegen **HOF**, staande en gelegen van de Markt, op het aangenaamste gedeelte der **Stad Groenlo**, aan de **passage van Zutphen op Pruisen**; ook bijzonder geschikt tot nitbeoefening van alle affaires, en, des goedvindende, dadelijk te aanvaarden. — De beide perceelen zullen afzonderlijk en in **Massa** worden geveild; zijnde dezelve inmiddeels **UIT DE HAND TE KOOP**, als ook eene daarin zich bevindende nette en complete **APOTHEEK**.

Informatiën over een en ander te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris te **Lichtenvoorde**.

+ § + Men biedt uit de hand ter Verpachting aan, de **GROOTE BOERDERIJ**, benevens nog eene aanzienlijke **BOERDERIJ**, op het Landgoed **Dreijen**, nabij de **Konink Herberg**, in de gemeente **Oosterbeek**, te aanvaarden **Petri 1838**.

De aanwijzing zal geschieden op de plaats zelve, door **D. BROEKERIJZEN**; terwijl nadere informatie zijn te bekomen ten kantore van den Notaris **M. W. H. TAAIJ**, in de **Markt** te **Arnhem**.

+ § + Door het overliden van **F. R. A. N. K. z. z. L. A. K.**, in leven Olijslager te **Didam**, Provincie **Gelderland**, Arrondissement **Zutphen**, Kanton 's **Heerenberg**, zijn deszelfs Erfgenamen voornemens, om, op nader te palen dag, publiek te verkoopen, zijne geheele nalatenschap, bestaande in **HUIS**, **SCHUUR** en annexen welbeklanten **PAARDEN-OLIJMOLEN**, met en de daarbij behoorende **GEREEDSCHAPPEN** en aangelegen twee **TUINEN**, en dan

nog ongeveer tien Bunders zoo **BOUW**- als **WEIDELAND**. Nadere informatie zijn bij **JAN VAN LAAK**, in **Didam**, en bij de Boekhandelaaren **KETS EN LAMBRECHTS**, te **Doesborgh**, te bekomen, met **Franco-brieven**, onder Letter **T**.

+ § + Op Woensdag den 19den Julij 1837, des voormiddags ten tien uren, zal men te **Arnhem** op de **Beek**, aan het Magazijn der Afdeeling **Kunstmis No. 1**, publiek, voor contant geld, verkoopen, eene aanzienlijke partij buiten dienst gestelde goederen, bestaande in **TROMPETTEN**, **SABELKOPPELS**, **ZADELS**, **STALHALSTERS**, **CHABRAKKEN**, **SCHAPENVACHTEN**, **PAARDENDEKENS**, en wat verder zal worden opgebracht. De goederen zijn des morgens een uur voor den verkoop, ter plaatse voornoemd, te zien.

+ § + Op Woensdag den 19den dezer, des voormiddags om 10 uren, zullen te **Doesborgh**, in het Magazijn, publiek verkocht worden, onderscheidene soorten van **MILITAIRE KLEEDINGSTUKKEN**, van den 12de Afdeeling Infanterie.

+ § + Beste witte **DRUIVEN** zijn te bekomen bij **J. F. WILKE** op het **Lange Water** voor **f 1-75** de 5 ons en **PERZIKEN** voor **50 cts** het stuk.

+ § + De ondergeteekende, van zijne reizen teruggekeerd, heeft het genoegen dit aan zijne geëerde begunstigers te berigten, alsmede dat zijn Magazijn thans wederom aanzienlijk voorzien is van alle soorten van **PELTERIJ-WAREN**; **BERLIJNER OCHTEND-JASSEN** voor Heeren en Dames, mitsgaders **ZOMER-JASSEN** voor Heeren. Voorts heeft hij **TE HUUR** onderscheidene **BOVENKAMERS** en een **VOORHUIS**, met **WINKEL** en **TOONBANK**.

D. JACOBOWITZ,
Bontwerker in de **Rijnstraat**.

Berigt aan de Heeren Liefhebbers der Jagt.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij den 14den, 15den en 16den bij den Heer **L. BECK**, in de **Keizerskroon** te **Zutphen**, en den 18den, 19den, en 20sten dezer bij den Heer **SANDELSLEBEN**, in het **Zwijnschoofd** te **Arnhem**, met een mooi Assortiment **DOBBELE** en **ENKELE JAGTGEWEREN**, **PISTOLEN** en **LISTJES**, en **JAGTBENOODIGHEDEN** uitgepakt zal zijn.

U. DW. DENNAR,
W. J. J. JONNARD,
Hofleverancier te 's **Hage**.

Boek- en Kunsthandel.

W. J. KRUIJT, te **Arnhem**, heeft op nieuw ontvangen: Een assortiment **KUNSTPLATEN** en **LITHOGRAPHISCHE WERKEN**, waaronder eene schoone verzameling **BLOEM- en FRUITSTUDIEN** van **WEISS**, **PREVOST** en anderen; voorts de nieuwste **Engelsche PRACTIEN** en **PLAATWERKEN**, alsmede fraaije **BOUWKUNDIGE WERKEN**, waaronder uitmuntende: **VAN STRAATEN**, **afbeeldingen van antieke en moderne bouwkundige voorwerpen**; **Choix des monuments etc. les plus remarquables du Royaume des Paysbas** par **GOETGHEBUER**; **Collection de desseins d'ornemens** par **JACOB PETIT**; **The newe lawe court at Westminster and the new privy council office** by **JOHN SOANE**, en meer anderen.

STOOMVAART

tasschen
AMSTERDAM en **HARLINGEN**.
Vertrek:

Van **Amsterdam**, Dingsdag, Donderdag en Zaterdag, des ochtends ten 8 uren.
Van **Harlingen**, Woensdag, Vrijdag en Zondag.

NEDERLANDSCHE
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienst tusschen **Rotterdam**, **Arnhem** en **Amsterdam**.
Voor de maand **August 1837**.

Van **Rotterdam** naar **Arnhem**, den 18, 20, 21, 23, 25, 26, 28 en 30, 's morgens ten 7 uren.
Van **Arnhem** naar **Keulen**, den 21, 26 en 31, 's morgens ten 6 uren.
Van **Keulen** naar **Arnhem**, den 18, 23, ten 28, 's morgens ten 7 uren.
Van **Arnhem** naar **Rotterdam**, den 19, 20, 22, 24, 25, 27, 29, en 30, 's morgens ten 9½ uren.
Voor de verzending van goederen, van **Arnhem** naar **Rotterdam**, vice versa, zijn billijke vrachten vastgesteld.

Te **ARNHEM**, bij **C. A. THIEME**, Boekdrukker.